GAZETA KRAKOWSKA

Nro 43.

z KRAKOWA DNIA 30 MAJA 1824 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 21 Maja.

Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.

Podaie do wiadomości, iż wydała następuiące patenta swobody:

1. Dnia 26 Września 1823 P. Baumann, fabrykantowi kart i papieru kolorowego na założenie fabryki tektury glancowaney do prassowania sukna na lat siedm.

2. Dnia 10 Grudnia 1823 r. P. Vettce na wyrabianie Instrumentu muzycznego Glasskord zwanego, służący na miesięcy sześć.

3 Dnia 22 Grudnia 1823 PP. Henrykowi Spiess, Samuelowi Elsner i Janowi Zelazowskiemu, Aptekarzom na zaprowadzenie w Warszawie zakładu robienia i sprzedawania, sztucznych wód mineralnych na sposób Doktora Struve w Dreznie, służący na lat dziewięć.

4. Dnia 22 Grudnia 1823 P. Krystyanowi Augustowi Schmidt na zaprowadzenie machiny Piętnomłot (Tallahamer) zwaney, na lat sześć.

5. Dnia 15 Marca 1824 P. Danielowi Knusmann na robienie i sprzedawanie piór do pisania stalowych, służący na lat trzy.

6. Dnia 15 Marca 1824 P. Fidelisowi Brunner na udoskonalenie Instrumentu muzycznego Eolimelodicon zwanego, na lat trzy służący.

7. Dnia 31 Marca 1824 Pani Annie Chovot na sprowadzenie założenie w Warszawie fabryki kwiatów sztucznych na sposób Paryzkich, służący na lat trzy.

8. Dnia 31 Marca 1824 P. Józefowi Długosz na budowanie Instrumentu muzycznego Eoli-Pantalion, służący na lat pięć.

W Warszawie d. 14 Maia 1824 r.

Minister Prezyduiący:
(podpisane T. *Mostowski.*
Sekretarz Jeneralny.
(podpisano) Aug: *Karski.*

Z Petersburga d. 22 Kwietnia d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

W Naywyższym Ukazie do Kapituły Rossyyskich Orderów, datowanym dnia 14 Kwietnia r. b. wyrażono: — "Na zaświadczenie Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewica i Wielkiego Xiążęcia

Konstantego Pawłowicza, o gorliwości odznaczaiącey się ku służbie Wileńskiego częściowego Inspektora, Radcy honorowego Królikowskiego, Naymiłościwiey Mianuiemy go Kawalerem orderu S. Anny 3ciey klassy, Rozkazuiąc Kapitule przesłać mu dyplomat i znaki tego orderu.,,

---

Przez Ukaz z dnia 5 b. m. Cesarz Jegomość ozdobić raczył orderem S. Alexandra Newskiego Przenaywielebnieyszego Jonasza, Exarchę Georgiyskiego.

Cesarz Jegomość udarować raczył brylantowemi znakami orderu S. Anny 1 klassy P. Willumowa, Radcę taynego.

Przez Ukaz z dnia 15 b. m. Baronówna Zofiia Moltke, mianowana Panną honorową Jey Cesarskiey Wysokości Wielkiey Xiężny Heleny.

Z powodu śmierci Jey Królewskiey Wysokości, Maryi Ludwiki Infantki Hiszpańskiey, Xiężny Łukieskiey, siostry Króla Hiszpańskiego, Dwór Cesarski przywdział żałobę na dwa tygodnie, zaczynaiąc od dnia 22 b. m. podług zwyczaynego podziału.

Przenaywielebnieyszy Metropolita Chryzantes, Superyor klasztoru S. Jerzego, położonego na Cyplu południowym Tauryki, umarł d. 18 Lutego, maiąc wieku lat 92. Szanowny ten Kapłan do ostatniey chwili zachował wszystkie władze. Duchowieństwo, Jenerałowie, Officerowie lądowi i morscy towarzyszyli zwłokom iego do klasztoru S. Jerzego, o 17 wiorst od Sewastopola położonego, gdzie zostały pogrzebione. Prześladowany w oyczyznie swoiey (Grecyi), ten szcigodny wyznawca wiary, oddalił się z niey, przeiechał Angliią, różne krainy Indyy Wschodnich, Japoniią, Chiny, Koreę, Mongoliią, Tartaryią, Tybet, Arabiią, Persyią i Bucharyią, nakoniec po długich i ciężkich podróżach spokoyny przytułek znalazł w oyczyznie naszey. Obciążony laty i trudami otrzymał dowody szczodrobliwości Jego Cesarskiey Mości. Oby zakończywszy chwalebny i pożyteczny żywot mógł otrzymać od Oyca miłosierdzia koronę nieśmiertelną, godną nagrodę cnot swoich.

Pisma zagraniczne, otrzymane z ostatniey poczty, zawieraią nowiny bardzo przesadzone, o stanie skłonności Porty Ottomańskiey ku Mocarstwom sprzymierzonym w ogólności, a w szczególności względem Rossyi. Nowiny te zwiastuią: 1) że P. Minciaki doznał zupełney niepomyślności w swem poselstwie; i 2) że bardzo wielkie uzbroienia robią się ze strony Turcyi nad Dunaiem. Odpowiadamy na to:

1) Ze P. Minciaki z pomyślnością zupełną uskutecznił swe polecenia, gdyż w Marcu otworzył swą kancellaryią handlową, i że odtąd stosunki, które miał rozkaz przywrócić pomiędzy Rossyią a Turcyią, rzeczywiście przywrócone zostały, a to na zasadach naypożądańszych;

2) Iż żadne doniesienie urzędowe nie przyszło dotąd o powiększeniu woysk Tureckich w twierdzach nad Dunaiem.

Z wielkim więc żalem dostrzegliśmy, że naypoważnieysze Gazety Francuzkie pochwyciły tak falszywe wiadomości, i powtórzyły ie na wiarę Gazet Augsburgskiey i Norymbergskiey, pospołu z wnioskami, iakie się im tworzyć podo-

bało w gorliwości swey o sprawę zamieszek i powikłań. (*Cons: Imp:*)

Z Paryża d. 15 Maja.

Mała eskadra, którą w Kadyxie mamy, użyła piękney pory roku częścią na cwiczenie maytków, częścią dla zachowania ich od zwykłey w portach choroby na krążenie pod brzegami Portugalskiemi i Hiszpańskiemi. Przy tey okazyi odwiedził Viceadmirał des Rotours na chwilę Lizbonę, z którego mieysca popłynął na odwiedzenie Gibraltaru. To dało zapewne powod do wieści przez Angielskie pisma rozsianey, iż z Kadyxu wypłynęła flotta; lecz gdyby rząd Francuzki miał widoki przeciw Brazylii, nie zaniedbałby pewnie uwiadomić o tem swych sprzymierzyńców, a zatem i Angliią.

Towarzystwo chrześciańskiey moralności odbyło d. 10 b. m. pod prezydencyią Xcia Laroche - foucault - Liancourt roczne swoie posiedzenie. Pismem do nagrody był opis niebezpieczeństw pochodzących z lotteryi, i osobliwszą iest rzeczą, iż dwa pisma iednego autora otrzymały nagrodę. P. Lefebvre napisał iednę rozprawę w kształcie kazania, a drugą w kształcie romansu. Na rok przyszły wyznaczoną została nagroda w ilości 500 Fr. za naylepsze pismo przeciw grze w karty. Jako słuchacze znaydowali się na tem posiedzeniu Keratry, de Barente, Jenerał Foy i znaczna liczba Dam.

D. 12 prezydował Król w radzie Ministrów, która do godziny 2giey z południa trwała.

Vicehrabia Digeon, naczelny Wódz osadniczego Francuzkiego woyska w Hiszpanii, poiechał d. 5 b. m. z Baiony do Madrytu.

Wyszło tu z druku życie Cambaceres.

Osobliwsza rzecz, iż szpada Franciszka 1go, którą Napoleon zabrał z sobą na wyspę S. Heleny, znayduie się teraz w ręku Hieronima Bonapartego, a wstęga orderowa Rycerza Bayard w ręku Jenerała Lafayette.

D. 11 b. m. znaleziono rzeźniczego chłopca, który dla swoiego pana 26 skopów z jarmarku pędził, w lasku na drzewie obwieszonego; owce zaś, gdzie się podziały niema śladu.

Mówią, że do izby Deputowanych wniesiony w krótce zostanie proiekt do ustawy względem wynagrodzenia emigrantów.

Towarzystwo zaręczenia, noszące nazwisko Kompanii Fenix, wypłaciło od swoiego założenia w wynagrodzeniu szkód 2 mill: 633,600 Fr. a kwota zaręczonego przez nie kapitału wynosi do 1122 mill: 536,400 Fr.

D. 13 b. m. P. Terneaux w obecności Xcia Orleanu i znaczney liczby osób otworzył w Saint - Quen swe doły do chowania żyta. W iednym z tych dołów do którego w r. 1819 przeznaczone do schowania zboże było wsypane, znaleziono go dobrze utrzymane, i teraz sposób ten chowania żyta okazał się zupełnie dogodnym.

Jenerał Porucznik Dejean, który pod Napoleonem był długi czas dyrektorem Ministerstwa woiennego, umarł d. 12 b. m. w 74 roku życia.

Od 2go do 8go b. m. przybyło do Kale 14 pocztowych statków z 498 podróżnemi, a odpłynęło ztamtąd 13 z 427

podróżnemi. Pomiędzy ostatniemi znaydował się Admirał Verhuel udaiący się do Anglii.

Prezydent miasta Cette, Vicehrabia Lapeyrade, miał zaszczyt ofiarować Xiężnie Angouleme w imieniu mieszkańców dwa obrazy, wystawiaiące wylądowanie Bohatyra (Xcia Angouleme) w r. 1815 do Cette i przyięcie Xiężny w r. 1823.

Na St. Domingo odkryty został wielki spisek. Część niegdy Hiszpańska tey wyspy usiłowała zrobić się niepodległą. Prezydent Boyer rozkazał 4ch hersztów spisku rozstrzelać, przez co powiększyć się bardziey miało roziątrzenie pomiędzy plantownikami. Boyer zwraca zresztą naywiększą uwagę na uprawę ziemi. Wszystkich włóczęgów po miastach każe chwytać i odsełać do robót w plantacyiach cukru i kawy.

P. Laujon ogłasza rozsianą wiadomość, że Haytańskiemu rządowi zawiózł propozycyie od rządu Francuzkiego za zmyśloną; od roku 1816 odbywa co rok podróż do Saint Domingo, ale tylko w sprawach handlowych iednego w Bordeaux kupca.

W dodatku do Mexykańskiey Gazety pod d. 27 Stycznia, w którym opisane są posiedzenia Mexykańskiego Kongressu, znayduie się między innemi następuiące doniesienie: "Minister spraw zagranicznych złożył Kongressowi notę od Angielskich kommissarzów, w którey żądaią paszportów do wyiazdu i zrywaią wszelkie związki, gdyż nie mogą dłużey bawić w kraiu, w którym niema karności woyskowey, posłuszeństwa władzom i bezpieczeństwa dla Europeyczyków."

Od granic Hiszpańskich d. 8 Maja.

Drogi w Hiszpanii nie są jeszcze bezpieczne; Goniec Vincent Detroye został w okolicach Lerma napadaiony, złupiony i znieważony.

Codziennie przybywaią do Baiony officerowie Hiszpańscy powracaiący do swych domów. — Jenerał Manso, który podczas rewolucyi był jenerałem majorem, powrócił do stopnia brygadiera, który w r. 1820 posiadał, i mieszka teraz w wieyskiem swoim domu pod Corneilla.

Z Madrytu d. 4 Maja.

Król i Rodzina Królewska bawią ciągle w Aranjuez.

Zapewniają z pewnością, że Jenerał Eymerich otrzyma naczelne dowództwo nad przeznaczoną do Peru i Mexyku wyprawą.

Nowa umowa między naszem i Francuzkim rządem względem osadniczego woyska zawarta, która ma bydź dnia 1 Lipca uskuteczniona, iest tu teraz celem rozmowy. Sądzą iż część woyska Francuzkiego powróci do Francyi.

Dnia 24 Kwietnia o godzinie 5 wieczorem powstał tu tak okropny wicher iż trudno opisać przestrachu, który przez 27 minut swego trwania w całem mieście sprawił. Naywiększe drzewa powyrywał z korzeniami i daleko uniosł; na wielu domach, &c. dachy pozrywał.

— D. 5 —

Czegośmy od pół roku oczekiwali i nie raz nam tak mylnie zapowiadano, iż utracilismy nadzieię, nastąpiło nakoniec na pociechę wszystkich dobrze myślących na początku bieżącego miesiąc. &

dzięki szlachetnemu w daniu się Francyi! Król wydał w Araniuez powszechne przebaczenie. Wyłączonemi z niego są tylko następuiące osoby: 1) Hersztownie buntu na wyspie Leon; 2) Członki Stanów, które głosowały na złożenie Króla w Sewilli; 3) hersztowie woyskowego buntu w Madrycie i w innych prowincyiach państwa; 4) Mordercy Kanonika Vinueza; 5) sędziowie skazanego na śmierć Jenerała Elio; 6(Sprawcy mordów w więzieniach Grenady. Kto nie należy do tych wyiątków, ma bydź natychmiast z więzienia uwolniony. Przy niezliczonych trudnościach, które Ministrów Króla Ferdynanda zewsząd otaczaią, dziwić się nie można, że ten akt łaski Królewskiey wcześniey nie nastąpił. Zdaie się, iż rząd Hiszpański pragnie przedłużyć pobyt woyska Francuzkiego w Hiszpanii, który umówiony tylko iest do Lipca. Poseł Francuzki korzystaiąc z tey okoliczności oświadczył, iż rząd iego tem chętniey przychyli się do życzeń rządu Hiszpańskiego, skoro przez ogłoszenie przebaczenia szlachetny lud Hiszpański uspokoionym zostanie. Na końcu wyroku przebaczenia znayduie się niejako przemowa Króla do swoiego ludu, która w oryginale własną J. K. Mci ręką iest napisana i tak brzmi: "Hiszpanie! naśladuycie przykład waszego Króla, który obłąkanie, niewdzięczność i obelgi przebacza, i żadnych innych wyiątków nie czyni, nad te, których dobro powszechne i bezpieczeństwo kraiu nieodzownie wymagaią. Przezwyciężyliście rewolucyią i anarchiią, przezwyciężcież ieszcze większe złe, to iest niezgodę. Poświęćcie zemstę za wyrządzoną wam osobistą krzywdę wewnętrzney spokoyności i nieoszacowanemu dobru iedności; nie zapominaycie, że rozdwoienie i obywatelska niezgoda nieiedno na tey ziemi potężne państwo obaliły. Bez spokoyności i zupełney podległości ustawom, niepotrafi rząd ugruntować się na pewnych i niewzruszonych zasadach, i wyczerpane źródło publicznego dobra odświeżyć. Nadewszystko niepotrafi przywrócić zaufania, które iest matką przemysłu i bogactw i iedyną podporą kredytu. Bez niego kapitały i ręce wasze uzyżniłyby obce kraie, a oyczysta ziemia, którą cnoty przodków na klassyczny kray zamieniły, leżałaby odłogiem i pusta. Oby zupełne na półwyspiu przywrócenie porządku stało się powodem do zupełnego poiednania was z inaczey myślącemi bracią w Ameryce! Potomek wielkich mężów, którzy sławne nasze państwo ugruntowali, rozszerzyli i imie Hiszpańskie w wszystkich częściach świata uświetnili, nie zostawi swem dzieci m rozszarpaney oyczyzny. Moc Rządu zasłaniać was na przyszłość będzie przeciw rewolucyynem poruszeniom, któreby ieszcze wybuchnąć mogły. Lecz odrzucaycie od siebie przewrotne namiętności i wiarołomne rady, które samoiści starać się będą w was wmówić, dla rozdwoienia i wprowadzenia w sidła, ażeby wasze ręce i sposoby dać niemogły pomocy waszym braciom w Ameryce, którzy równie iak wy padli ofiarą bezprawności i niedoświadczenia źle myślących demagogów. Jeżeli nieprzenikniona Wyrocznia Opatrzności chciała, aby wasz Król w pierwszych latach swego panowania doznał tyle przykrości, tedy wkłada teraz na was obowiązek, a-

byście z nim razem pracowali nad przygotowaniem szczęścia i dobrego mienia, nad zakwitnieniem kunsztów, i t.d. dla przywrócenia Hiszpanii dawney sławy, mey koronie uszanowania i świetności, Religii łagodnego panowania, a moim udręczonym i znużonym poddanym obfitości, na którą przez znaną rzetelność i bohaterskie wytrwanie zasługuią.,,

W celu zapobieżenia wprowadzaniu złych xiążek zawiera wyrok z dnia 11 Kwietnia: Na granicy maią bydź wszystkie do xięgarzy Hiszpańskich lub kupców przeznaczone paki lub skrzynie z xiążkami spisane. Zakazana w indexie lub jeszcze niedozwolona xiążka ma bydź zatrzymana. Dozwolenie nastąpić dopiero może po przesłaniu do rady stanu iednego exemplarza. Jeżeli właściciel zaniedba rok starać się o takowe pozwolenie, tedy xiążki przepadaią. Zakazane dzieła oddawane będą Biskupom dyiecezalnem, a ieżeli okażą się taynym sposobem wprowadzone xiążki, tedy będą skonfiskowane i właściciel ich ukaranym zostanie zapłaceniem 500 dukatów, a za powtórzeniem zostrzona będzie kara. Zakaz ten rozciąga się aż do poiedynczych arkuszy i nawet obwolut, rycin, &c. Prywatne osoby powinny pod karą miane w domu dzieła Biskupom oddać. Prezes rady Kastyliyskiey i dyrektorowie kancelaryy i Biskupi mogą wedle upodobania kazać rewidować publicznie xięgarnie i składy.

Gazeta rządowa pod d. 29 Kwietnia zawiera wielki poczet officerów, którzy za zatwierdzeniem J. K. Mci przyiętemi zostali do woyska; większa ich zaś część składa się z służących w woysku wiary.

W Walencyi osiadły od kilku lat z Barcelony kupiec został na 6 lat na galery skazany, ponieważ iako officer dowodził strażą, która prowadziła na plac śmierć Jenerała Elio.

Rozporządzenie względem Królewskich milicyy zostało wyrokiem Królewskim z d. 14 Kwietnia uchylone. Wiele miast podały przeciw niemu prośby, a naymocnieysze przełożenie uczyniło miasto Kordowa.

Nuncyusz Papiezki złożyć miał rządowi bulę upoważniaiącą do wybierania zniesioney przez Stany połowey dziesięciny, lecz od rady Kastyliyskiey odebrał odmówną odpowiedź.

Z Londynu d. 10 Maia.

Zdrowie Króla polepsza się codziennie. Onegday przeieżdżał się Monarcha pierwszy raz po swey słabości w parku Windsorskim i sam się w faentoniku powoził. Wczoray znaydował się J. K. M. na nabożeństwie w kaplicy zamkowey. Wielkie posłuchanie odłożone iest do 20.

Kapitan Parry odpłynął d. 8 b. m. z Deptford na trzecią podroż odkryciów do bieguna północnego. Mnostwo ciekawych odprowadziło go do pewney odległości.

Gazeta *Morning-Chronicle* pisze o częstem przewiianiu się gońców między Paryżem i Petersburgiem.

Między Margr. Londondery i P. Bastier przyszło do poiedynku; lecz zagodzono rzecz: po pierwszym wystrzale poiednali Sekundanci poiedynkuiących się. Kilka słów wymowionych przez ostatniego przeciw officerom 10go pułku huzarów były przyczyną poiedynku.

Tuteysze astronomiczne towarzystwo przyznało wyznaczone do nagrody medale: złote P. Baggage, wynalazcy dowcipney machiny do obrachdwania matematycznych tabel i ich wydrukowania, i P. Professorowie Enke w Gota, a srebrne P. Rümker w Paramatta i sławnemu odkrywcy kometów Panu Pons w Marselii.

Jak tylko od r. 1786 do 1823 pomnożył się wczwornasób dochód Anglii, w tymże stosunku pomnożyła się liczba gazet. W r. 1782 nie znaydowało ich się wcałey Anglii iak 50, a w Londynie wychodziło tylko 18. W roku zaś 1821 liczba ich doszła do 136, a w samem Londynie do 56. Ile pomnożenie gazet na wykształcenie umysłu i rozszerzenie wiadomości przy nieograniczoney cenzurze wpływa, nie iest rzeczą wyrachowaną; ale dowiedzionem iest, iż drukowanych w Londynie gazet rozchodziło się 10 mill. 25 tysięcy. Za rządów Krolowey Elżbiety (1588 r.) wychodził tylko ieden dziennik politycznych wiadomości, pod napisem: "Merkury Brytanii," i po nim powstały inne gazety w Anglii.

W Oxford 6 osób założyło się o 1000 gwineow, iż w przeciągu 16 godzin zaprowadzą do Londynu łodz o 6 wiosłach. Odległość ta wynosi 118 mil Angielskich (26 Niemieckich)

Bombowa galera Terror popłynęła d. 7 b. m. z pismami do Admirała Neale przed Algier. Nie sądzą iednak, aby przed wezwaniem ieszcze raz Deja przystąpiono do bombardowania Algieru. Nadto w nocy tylko będzie bombardowany, aby ile możności ochraniać zycie ludzi.

Na zgromadzeniu Angielskiego i zagranicznego Biblijnego towarzystwa Doktor Morrison złożył exemplarz Pisma S. w ięzyku Chińskim, ktorego tłumaczenie w 17 latach ukończył. W różnych kolegiach Chińskich czytywane iest regularnie Pismo S. i spodziewać się należy, iż czytanie iego bardziey się rozszerzy.

Ze wszystkich stron potwierdza się wiadomość o poniesioney przez woyska nasze klęsce na brzegu Złotym. List officera, który sam znaydował się w bitwie, pod d. 31 Stycznia z Accra zawiera: że woysko Angielskie w liczbie 5000 ludzi idąc przeciw stolicy Ashantów, Cumasuh, 180 mil Angielshich (39 Niemieckich) od brzegu leżącey, natrafiło d. 21 na idących przeciw niemu nieprzyiaciół, i kilka osób wyiąwszy zupełnie zniszczonem zostało.

D. 8 b. m. P. N. M. Rothschild dał w wieyskim swoim domu świetną ucztę, na którey pomiędzy wielu gośćmi znaydował się Poseł Francuzki, Xże Polignac, i inni Posłowie.

Opłata od zagranicznych mocnych trunków wynosiła w Anglii w r. z. półtora milliona funtów szterlingów, ale w Irlandyi tylko 22,000 Fs. Podobnyż stosunek nastąpił w opłacie od kawy; w Anglii wynosił 400,000, a w Irlandyi tylko 12,000 Fs.

Tak wiele teraz w Anglii do okrętów i bawełnianych przędzarni potrzebuią parowych machin, że ich robić nastarczyć nie mogą.

W domu położniczem w Limerik 60-letnia kobieta, nazwiskiem Katarzyna Glin, urodziła szczęśliwie córkę.

Liczba niewolników w d. 31 Sierpnia 1823 na Demerarze i Essequebo wy-

nosiła 74.418 pomiędzy ktoremi 33.535 płci żeńskiey. W przeciągu 3 lat pomnieyszyła się o 2664.

Tuteyszy Portugalski jeneralny Konsul ogłosił w gazetach tuteyszych wiadome oświadczenie Dworu swoiego, iż nie uzna Brazyliyskiey pożyczki, &c.

Podług listu z Rio-Janeiro pod d. 27 Lutego wyższe i bogatsze klassy Brazyliianów sprzyiaią tak dalece sprawie Portugalii, iż zachodzi podobieństwo że nakoniec Portugaliia zwycięży.

Z Bogata mamy tu doniesienia do 28 Lutego. Panowała tam naywiększa spokoyność. O położeniu Boliwara w Peru nic nie donoszą. — W Mexyku żalono się na bandy rabusiów, które nawet na miasta napadaią, i pragniono lepszey policyi. P. P. Michelena i Rocafuerte udali się ztamtąd do Londynu, dla przyspieszenia pożyczki i nadania ruchu Angielskiey gorniczey kompanii do obrabiania tamteyszych kopalni.

Od granic Tureckich d. 3 Maja.

Podług Gazety Korrespondent Niemiecki, oznaymionem zostało w portach Lewantskich, iż przybywaiące tam Rossyyskie okręty zostawać będą pod szczególnieyszą opieką Porty i doznawać maią wszelkiey pomocy. Gdy w owych portach niema ieszcze Konsulów Rossyyskich, przeto poddani Rossyyscy udawać się maią w sprawach swoich do Konsulów Austryiackiego i Francuzkiego. Zapewniaią niemniey, iż okręty Rossyyskie płynące z morza Czarnego na Archipelag, nie będą ścisłemu przetrząsaniu podlegać. Względem przybywaiących zaś z morza Sródziemnego i Archipelagu do portów Tureckich, zachowane bydź ma takie samo systema iak względem okrętów innych Europeyskich narodów. — Uskuteczniane teraz są warunki traktatu pokoiu z Persyią, i rozpoczynaią się nowo związki handlowe między Turcyią i Persyią. Wiele kupców Perskich przybywa iuż na zakup towarów do portów Tureckich, a zwłaszcza do Stambułu Smirny.

W Hydra zaczynaią Grecy uzbraiać okręty. Niedawno widziano płynącą do Alexandryi eskadrę Turecką z 11 żaglów złożoną. Ipsarioci wzywaią wszystkich Greków na swą wyspę, dla umowienia wspolnego planu działań. Turcy zostaią w spokoyney posiadłosci Negrepontu i Karisto; w wycieczce z ostatniey twierdzy utracić w prawdzie mieli 6 ludzi, pomiędzy któremi znaydować się miał Kiaia (ajent) Omer Baszy, których iako zakładników Grecy posłali do Aten, lecz ta strata nie pociąga żadney dla nich następności. Na wyspach zachodzi większa obawa, niżeli na stałym lądzie. Powstańcy postanowiwszy moc mocą odeprzeć, wysłali woienne brygi, dla uważania wszystkich poruszeń flotty Tureckiey. Jekonomos z Hydry udać się miał na wyspy Jońskie dla zaciągnienia 100,000 talarów. Twierdzą nawet, iż przyiaciele Greków zapewnili im 30 mill. piastrów, ażeby swą sprawę utrzymać mogli. Mieli im także 30 dział przysłać i przyrzecz parowy statek z 4 trzydzieści sześć funtowemi działami dla rzucania bomb, &c. &c.

DODATEK

DO N^ro 43.

GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 30 MAJA 1824 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 20 Maja.

Wczoray rano J.C. Wy: Arcyxiąże Franciszek Karol, w towarzystwie Szambelana swoiego, C.K. Szambelana i rzeczywistego Radcy nadwornego Göröz, wyiechał ztąd do wyższey Austryi, zkąd uda się do Salzburga i Tyrolu.

Z Berlina d. 20 Maja.

Przybyły tu onegday o godzinie 3 z południa Rotmistrz i Adjutant skrzydłowy J. K. W. Następcy W. Xięztwa Meklenbugrsko-Szweryńskiego, Kahlden, przywiózł Nayiaśnieyszemu Królowi radosną nowinę, że J. K. W. Następczyna W. Xięztwa Meklenburgsko-Szweryńskiego (córka J. K. Mci) d. 17 b. m. o godzinie 10 w wieczór szczęśliwie córką rozwiązaną została. J. K. W. i iey Córka znayduią się w pożądanym stanie zdrowia.

J. Król: Mość udzielić raczył Xięciu Szwarzburg-Rudolfstadt order czerwony pierwszey klassy.

Nadworny nasz Poseł i pełnomocny Minister przy Ces: Austryiackim Dworze, Xże Hatzfeld, przybył tu z Wiednia, a Major i skrzydłowy Adjutant J. K. Mci, poiechał gońcem do Ludwigsburga.

Z Hagi d. 10 Maja.

N. Król mianował Wielkiego Podkumorzego Hr. van Reed, ministrem spraw zagranicznych, tudzież wyznaczył kommissyią, ktora z deputowanemi od należących członków do Niderlandsko-handlowey kompanii, ułożyć ma przepis postępowania tey kompanii.

Do Stanów jeneralnych wniesiony został proiekt skarbowy, mocą którego na r. 1825 zmnieyszone bydź maią podatki.

Xiężna Ahremberg powiła w Bruxelli syna.

W Amsterdamie spuszczony z warsztatu został nowy liniiowy okręt nazwany Waterloo na 74 dział.

Doniesienie Teatralne.

Artyści Dramatyczni Polscy, pod zaszczytnym i gorliwym Przedsiębiorstwem JP. J. N. Kamińskiego maiący od lat kilkunastu swóy pobyt we Lwowie, ziadą nie zawodnie na Kontrakty Sto-Jańskie do Krakowa, aże przed czterema laty, chlubnie uzyskali, powszechne tuteyszey Publiczności Zadowolnienie, spodziewać się należy, iż pomnożeniem Towarzystwa, prócz kilku Członków znaną z pięknego Spiewu JPanną Geblowną, i wystawieniem Sztuk okazałych oczekiwaniom Prześwietney Publiczności zupełnie odpowiadaiąc, Względy Jey, dla siebie, i tego rodzaiu zabawy ustalą.

DONIESIENIA.

W dniu 18 Czerwca r. b. 1824 i dniach następnych w godzinach rannych, od 9tey zaś popołudniowych od godziny 3ciey zacząwszy, w Rynku głównym Miasta Krakowa w Gmachu Sukiennice zwanym, odbywać się będzie publiczna Licytacya. Zegarków kieszonkowych. Stołowych i ściennnych, Instrumentów służących do sztuki Zegarmistrzowskiey, Brylantów, Pereł, Srebra, Zwierciadeł, Luster, Prass, Fortepian, Porcellany, Szkła, Sukien, Futer, i tym podobnych ruchomości, a to za gotowe liczyć się maiące pieniądze. Chęć zatym licytować maiących podpisany Komornik na mieysce i czas oznaczony zaprasza. — W Krakowie d. 29 Maja 1824 r.

Teodor Jaworski. Kom: Sąd:

We wsi Bielanach w okręgu W. M. Krakowa leżącey na folwarku d. 1 Czerwca 1824 r. o godzinie 9 ranney sprzedane będzie Wapno niegaszone w beczkach pakowane korcy 1000, kamień łamany, beczki próżne, na wapno, obręcze, klepki i inny materyał, tudzież stoły, komody, szafy, krów pięć, i t. p.

W Krakowie d. 29 Maja 1824 r. *Jarzyński*, K. S.

Dnia 1 Czerwca o godzinie 4 popołudniu na Nowey Wsi przy Krakowie pod L. 32 wydzierżawiony będzie grunt i stancyy 2 na lat 3.— W Krakowie d. 28 Maja 1824.

Jarzyński, Kom: Sąd:

Niżey podpisany Notaryusz M. W. K. do sprzedarzy przez publiczną licytacyą Domu pod Zamkiem w Krakowie w Wydziale Piasek pod Nr. 244 sytuowanego, do Sukcessorów niegdy Franciszka i Jozefy Dyktarskich małżonków należącego. — Rezolucyą W. Trybunału d.d. 6 Lutego 1824 N. 176 delegowany, po nastąpionym złożeniu i publikowaniu warunków, uwiadomia: że licytacya pierwsza Przedstanowcza, w Kancellaryi podpisanego w Ulicy S. Jana N. 466 w dniu 4 Czerwca r. b. o godzinie 9 z rana od summy przez Radę Familii podane 800 Zlp. w monecie braney kurrant nastąpi. Warunki Licytacyi i Zbiór obiaśnień w Kancellaryi podpisanego są do przeyrzenia. — W Krakowie d. 21 Kwietnia 1824 r.

Olearski.

Pisarz Trybunału I. Instancyi M. W. K. podaie ninieyszemi do pubublicznej wiadomości, iż Kamienica pod L. 352. 353 w Krakowie przy Ulicy Szewskiey stojąca, sprzedaną zostanie w drodze pertraktacyi spadkowey po ś. p. Ignacym i Barbarze Lewińskich małżonkach przez publiczną licytacyą, a to w skutek uchwały Rady famliyney w opiece małoletnich Sukcessorów iako to: Panny Joanny Lewinskiey i Panny Maryanny Lewinskiey Corek w Krakowie zamieszkałych (których Opiekunem iest W. Tadeusz Lewinski Brat Ob: i kupiec M. Kr: a przydanym Opiekunem W. Franciszek Hahn Ob: i kupiec M. Kr. w Krakowie zamieszkali) w Sądzie Pokoiu M. W. Kr: dnia 29 Listopada 1823 r. odbytey, sądownie potwierdzoney, oraz na łączne żądanie Sukcessorów wieloletnich: to iest wyżey powiedzianego W. Tadeusza Lewinskiego kupca Ob: M. K. i W. Wincentego Lewinskiego kupca Ob: M. K. Synów w Krakowie zamieszkałych.

Termin do Licytacyi przygotowawczey na Audyencyi Trubunału I. Instancyi M. W. K. w domu pod L. 106 w Krakowie odbydź się maiącey, oznaczony został na dzień 18 Czerwca r. b. 1824 godzinę 10 rano.

Cena Pierwszego wywołania przez biegłych ustanowiona iest 30,249 Zlp. 18 groszy.

O warunkach Licytacyi pretendenci w Kancellaryi podpisanego zawiadomieni bydź mogą. — W Krakowie d. 28 Maia 1824 r.

Kuliczkowski, Pisarz Tryb.

Przedaż Dóbr w Galicyi.

Państwo Kameralne **Nowy Sądcz**, położone w Cyrkule Sandeckim, przedawane będzie we Lwowie dnia 24 Czerwca r. b. i dni następnych, w siedmiu oddziałach:

I. Oddział obeymuie Jurydykę zamkową w Nowo Sądzkiey Przetakowce, tudzież wsie Jamnica, Mystków, Mszalnica, Cieniawa, Królowa Polska i część Fal,

kowa, Kunów z Kamionką wielką. Cena szacunkowa wynosi 19.37? ZR. 2 kr. M. K. Rubryki przychodów są: czynszu gotowego 416 ZR. 28 2/4 kr. zboża osepowego 17 2/4 korcy żyta, 42 2/4 korcy owsa. różne daniny drobne, 4212 dni ciągłych parobydlnych, 9542 dni pieszych, 55 morgów 944 1/6 sążni □ pola ornego. 11 morgów 685 sążni łąk, 30 morgów 563 sążni □ pastwiska, 1149 sążni □ ogrodów. 566 morgów 625 sążni □ lasu. Dochodów z propinacyi, budynki mieszkalne i gospodarskie, wielka Cegielnia, Szynkownie w Mystkowie, Mszalnicy, Sieniawie i Królowy Polski, gorzelnia pod miastem Nowym Sądczem karczma i szynkownia Bernaszówka.

II. Oddział stanowi wieś Pisarzowa. Cena szacunkowa 8934 ZR. 26 kr. M. K. Rubryki przychodu: Czynszów gotowizną 454 ZR. 32 2/4 kr. zboża osepowego, 18 korcy 20 garcy jęczmienia, 20 korcy 28 garcy owsa. Daniny drobne: 37 sztuk przędzy, 3 6 dni ciągłych parobydlnych, 1352 dni pieszych, 23 morg. 141 sążni □ pola ornego, 5 morgów 1217 sążni □ ogrodu i łąk. 10 morgów, 631 sążni □ pastwiska, 309 morgów 100 sążni □ lasu. Dochód propinacyi budynki mieszkalne i gospodarskie, gorzelnia i szynkownia.

III. Oddział Zbytkowice, Stankowa, Kobylczyna, Ujanowice i Sechna. — Cena szacunkowa 14.624 ZR 44 kr. M. K. Rubryki przychodu: gotowizną 451 ZR. 31 2/4 kr., zboża osepowego 35 korcy żyta, 26 /2 korcy jęczmienia, 75 1/2 korcy owsa. Daniny drobne 4056 dni ciągłych parobydlnych, 7746 dni pieszych. 523 morgów 7 6 sążni □ lasu. Dochód z propinacyi: Szynki w Zbykowicach Ujanowicach i Sechnie.

IV Oddział: Strzeszyie z osad mi Zmiąca, Jaworzno, Kamionka mała i Krosno. Cena szacunkowa 19,107 ZR. 32 kr. M. K. Rubryki przychodu gotowizną 562 ZR. 36 1/4 kr. zboża osepowego 29 korcy żyta, 23 1/2 korcy Jęczmienia, 70 korcy owsa. Rożne drobne daniny: 7956 dni ciągłych, 7627 pieszych, 92 sążni □ ogrodu, 582 morgów 506 sążni □ lasu. Dochód z propinacyi, szynki w Strzesnycy, Zmiący, Jaworznie i Krosnie, Karczma w Kamionce małey.

V. Oddział Kurów i wola Kurowa. Cena szacunkowa 5706 ZR. 47 kr. K. M. Rubryki przychodu: gotowizną 116 ZR. 36 kr. różne drobne daniny: 936 dni ciągłych czworobydlnych, 2406 dni parobydlnych, 312 dni pieszych. 180 morg: 1339 sążni □ lasu 15 morgów 1516 1/6 sążni pola ornego, 2 morgi 851 3/6 sążni ogrodów i łąk, 2 morgi 501 sążni pastwisk. Dochod z propinacyi, Lesnictwo i dwie Karczmy.

VI. Oddział: Lubrantowa, Januszowa, Naściszowa z częściami Boguszowa, Kwieściszowa, Grabowa, z Brzeziem, Łękiem i Piątkową. Cena szacunkowa 5542 ZR. 27 kr M. K. Rubryki przychodu są: gotowizną 532 ZR. 59 3/4 kr. zboża osepowego 263 1/4 korcy owsa, 76 dni ciągłych parobydlnych, 331 pieszych, 9 morgów 139 2/3 sążni □ pola ornego, morg: 966 2/3 sążni łąk, 325 morgow 1.16 sążni □ lasu. Dochód z propinacyi, karczmy, szynkownie i młyn.

VII. Dąbrówka Polska i Niemiecka, Bielowice z częścią Zakamieńca. Cena szacunkowa 7640 ZR. 7 kr. M. K. Rubryki przychodu: gotowizną 595 38 1/4 kr. zboża osepowego 26 korcy żyta, 143 korcy 8 garcy owsa, 4 korcy 16 garcy jęczmienia, 48 dni ciągłych parobydlnych, 772 pieszych, w daninach drobnych: 9 kapłonow 1/2 1 sztuk przędzy; w gruntach: 22 morgów 1443 sążni □ pola ornego, 6 morgów, 775 sążni łąk i ogrodów, 1 morg 1524 pastwiska. Dochod z propinacyi, karczma w Dąbrówce i druga zaiezdna w Bielowicach.

Państwo Kameralne Jaworowskie w Cyrkule Przemyskiem położone, sprzedawane będzie we Lwowie dnia 8 9 12 i 1490 Czerwca r. b. wnastępuiących 4 oddziałach, jako to:

I. Oddział składaiący się z Jurydyki Kameralney w Jaworowie, tudzież, z włości Starego Jażowa Czernilawy, Wierzbiania, Zawadowa, Trzciańca, Złuża i Czetuły. Cena szacunkowa wynosi 116 185 ZRyń. 24 2/4 kr. w monecie konwe: Rubryki przychodu są te: Czynszu gruntowego w gotowiznie 1588 ZR 1/14 kr.

2944 dni ciągłych, 2533 dni pieszych. Osepu 613 korcy 15/20 garcy pszenicy, 1540 korcy 8 17/20 garcy żyta, 1009 korcy 12 10/20 garcy jęczmienia, 289 korcy 9 16/20 garcy owsa. W gruntach dominikalnych: 562 morgów 193 kwadr: sążni stawów, 570 morgów 186 sążni pola ornego, 172 morgów 890 sążni łąk, 42 morgów 674 sążni pastwisk, i 9544 morgów 1409 sążni lasów. Prawo Propinacyi warzenia Piwa i pędzenia Wodki, wapiennia, pasieka, dochód z młynów, z pobierania mostowego, pożytek z lasow i polowania.

II. Oddział zawieraiący w sobie wsie Szkło, Olszanice i nowy Jażów. Cena szacunkowa wynosi 42,339 ZR. 33 kr. w monecie konwen: — Rubryki przychodu są te: Czynszu gruntowego w gotowiźnie 483 ZR. 45 2/4 kr. 1140 dni ciągłych, 227 dni pieszych. Osepu 190 korcy 12 4/20 garcy pszenicy, 404 korcy 4 10/20 garcy żyta, 332 korcy 7 13/20 garcy jęczmienia, 1341 korcy 21 7/20 garcy owsa. W gruntach dworskich: 278 morgów 404 kwadratowych sążni stawów, 21 morgów 958 sążni pola ornego, 104 morgow 1210 sążni łąk, 126 morgów 366 sążni pastwisk i 1408 morgów 1227 sążni lasów. Prawo propinacyi, polowanie przychód z kąpieli siarczystych z młynow i pasieki.

III. Oddział składaiący się z Muszcłowic, Nowosiółek, Ozomli, Laszek, Czarnokońców, Zbadyna, Tuczap, i Rzeczyczan, tudzież z Koloniy Muszcłowic, Schomlau, Kuttenberg, i Hartfeld. Cena szacunkowa wynosi 66,720 ZR. 40 kr. w monecie konw: — Rubryki przychodu są te: Czynszu gruntowego w gotowiźnie 789 ZR. 18 2/4 kr:, 2051 dni ciągłych, 231 dni pieszych. Osepu 582 korcy 20 14/20 garcy pszenicy, 1349 korcy 28 7/20 garcy żyta 902 korcy 19 4/20 garcy jęczmienia, 1619 korcy 22 /20 garcy owsa. W gruntach dworskich: 36 morgow 850 kwadratowych sążni stawu, 83 morgów 1544 sążni pola ornego 24 morgów 862 sążni łąk, 44 morgów, 966 sążni pastwisk i 3937 morgów 399 sążni lasów. Prawo propinacyi, cegielnia, pożytek z polowania, i pasieki.

IV. Oddział składaiący się z Mołoszkowic, Podłub i Berdychowa, tudzież z Koloniy niemieckich Kleindorf, Moosberg i Berdikau. Cena szacunkowa wynosi 20,284 ZR. 42 kr: w monecie konw: Rubryki przychodu są: Czynszu gruntowego w gotowiźnie 276 ZR. 19 3/4 kr:, 451 dni ciągłych, 161 dni pieszych. Osepu: 159 korcy 1 15/20 garcy pszenicy, 382 korcy 15 1/20 garcy żyta, 455 korcy, 26 17/20 garcy jęczmienia, 244 korcy 18 11/ 0 garcy owsa. W gruntach dworskich: 47 morgów 810 kwadratowych sążni stawów, 39 morgów 343 sążni pola ornego, 11 morgów 510 sążni łąk, 1 morg 680 sążni pastwiska, i 1546 morgów 273 sążni lasow. Prawo propinacyi, przychód z młynów, pasieki i polowania. Dobra skarbowe, *Smorze* w Cyrkule Stryiskim położone sprzedawane będą we Lwowie dnia 16 Czerwca, zaś Dobra skarbowe Kliniec w tymże samym Cyrkule leżące, na dniu 18go Czerwca 1824. Cena szacunkowa dobr Smorza wynosi 24,696 ZR. 41 kr: w monecie konw: Rubryki przychodu są: Czynszu gruntowego w gotowiźnie 146 ZR. 45 kr. 1976 dni ciągłych dwusprzężnych, 3536 dni pieszych; rozmaite daniny drobne. W gruntach dworskich: 336 morgów 1387 kwadratowych sążni pola ornego, 40 morgów 553 kwadratowych sążni łąk, 5383 morgów 1004 kwadratowych sążni lasu. Prawo propinacyi. Tamże znayduią się ratusz, dom zajezdny, 2 gorzelnie z przybudowaniami, kilka budynków mieszkalnych z szopami i stayniami, dwa szpiklerze, szynkownie, trzy młyny i ieden tartak. Cena szacunkowa dóbr Klińcu wynosi 9746 ZR. 52 kr. w monecie konw. Rubryki przychodu są: Czynszu gruntowego w gotowiźnie 157 ZR. 7 /4 kr. 900 dni ciągłych dwusprzężnych, 1440 dni pieszych; w gruntach w dworskich, 76 morgów 892 4/6 kwadratowych sążni pola ornego, 143 morgów, 1497 3/6 kwadratowych sążni łąk, 5 morg: 1389 kwadratowych sążni pastwiska, 3747 morgow 282 2/6 kwadratowych sążni lasów. Prawo propinacyi, młyn, gorzelnia, wolownia, ratusz i potrzebne budynki mieszkalne i gospodarskie.